

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a dr. Gerő Tamás ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Tóth Tamás Zsolt ügyvéd és dr. Czél István ügyvéd által képviselt **I.r.** és a **II.r. alperesek** ellen tagi kölcsön visszafizetésére kötelezés iránti perében a Zala Megyei Bíróság 2010. július 28. napján kelt 4.G.40.040/2009/35. számú ítélete ellen az I.r. alperes részéről 37. sorszám alatt és a II.r. alperes részéről 36. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét megváltoztatja akként, hogy az I.r. alperessel szemben a keresetet elutasítja, és kötelezi a II.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 20.000.000,- (Húszmillió) forint összeget és ennek 2006. március 22. napjától 2006. szeptember 22. napjáig havi 2 % kamatát, 2006. szeptember 22. napjától a kifizetés napjáig havi 4 %-os kamatát.

Az elsőfokú ítéletnek a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseit az ítéltábla mellőzi.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg I.r. alperes részére bruttó 1.900.000,- (Egymillió-kilencszázezer) forint összegű első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi a II.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére összesen 2.066.000,- (Kettőmillió-hatvanhatezer) forint első- és másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Zala Megyei Bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes elsődleges kereseti kérelmének helyt adva, kötelezte az I. r. alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül tagi kölcsön visszafizetése címén fizessen meg a felperesnek 20.000.000,- forint tőkeösszeget és ezután 2008. szeptember 9-től számított, a kifizetés napjáig járó évi 15 % ügyleti kamatot és a késedelemmel érintett naptári féléveket megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 1/3-ával egyező mértékű éves késedelmi kamatot, továbbá 900.000,- forint illetéket, 166.000,- forint szakértői díjat és 1.000.000,- forint ügyvédi munkadíjat.

Ítéletének tényállásában rögzítette, hogy a felperes és a II. r. alperes 2006. március 21-én tagi kölcsönszerződést kötöttek, amely alapján a felperes 20 millió forint tagi kölcsön nyújtására

vállalt kötelezettséget. A felperes ennek eleget tett akként, hogy a II. r. alperes által a **Helység 1-i** Önkormányzattól megvásárolni kívánt ingatlan ellenértékének egy részét foglaló és előleg címén megfizette. 2006. március 23-án 18.000.000,- forint, majd 2006. április 11-én 2.366.000,- forint átutalása megtörtént.

2007. július 23-án az alperesek, továbbá a II. r. alperes tagjai (köztük felperes) megállapodást kötöttek, amelynek értelmében az I. r. alperes a II. r. alperes tagjává vált. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a megállapodás II/3. pontjában az I. r. alperes átvállalta a II. r. alperes felperessel szemben fennálló tagi kölcsöntartozását évi 15 % ügyleti kamatfizetési kötelezettség mellett. A visszafizetési határidőt 180 napban határozták meg azzal, hogy e határidőn belül a tagi kölcsönszerződéseket, közgyűlési határozatokat, bizonylatokat át kell adni az I. r. alperes részére. A szerződés III/5. pontja szerint az I. r. alperes a II. r. alperesnek a fenti megállapodás alapján járó kifizetéseket - köztük a II/3. pontban írt tartozás átvállalás - teljesítését megtagadhatja, amíg a II.r. alperes által megvalósítandó biogáz-üzem működéséhez szükséges, és az üzleti tervben meghatározott mennyiségű alapanyagok rendelkezésre állását biztosító szerződések érvényesen létre nem jönnek, illetőleg amíg az "A". Kft. 2007. július 23. napjáig történt teljesítéseit az I. r. alperes műszaki szakértője nem igazolja.

A megállapodás 3. számú mellékletét képezte a biogáz-üzem üzleti terve.

A felperes által nyújtott tagi kölcsönre vonatkozó okiratot a felperes jogi képviselője 2008. szeptember 5-én kelt levele mellékleteként I. r. alperes részére megküldte.

I.r. alperes a teljesítés megtagadására nem volt jogosult.

A felperes felé a 20 millió forint összegű tagi kölcsönt sem I., sem II. r. alperes nem egyenlítette ki.

A felperes elsődleges kereseti kérelme arra irányult, hogy a bíróság kötelezze I.r. alperest 20 millió forint tőke és ennek 2006. március 22. napjától a kifizetés napjáig járó évi 15 % ügyleti kamata, valamint 2008. január 24. napjától évi 15 % ügyleti kamata és ezen felül a jegybanki alapkamat egyharmadának megfelelő mértékű késedelmi kamat megfizetésére.

Másodlagosan kérte, hogy a bíróság a II.r. alperest kötelezze a 20 millió forint tagi kölcsön visszafizetésére, valamint az első 6 hónap után a 20 millió forint 12 %-nak megfelelő ügyleti kamat, a második 6 hónap, vagyis 2006. szeptember 22-e és 2007. március 22-e között az összeg 24 %-ának megfelelő ügyleti kamat megfizetésére, végül 2007. március 22-től a kifizetése napjáig terjedő időre a jegybanki alapkamat egyharmadának megfelelő késedelmi kamat megfizetésére.

Alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az elsődleges kereseti kérelem - a kamatfizetés kezdő időpontja - kivételével megalapozott.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes és II.r. alperes között 2006. március 21-én kölcsönszerződés jött létre. II. r. alperes cégszerű aláírása ugyan nem szerepel az okiraton,

azonban "B", "C" és "D" tanúvallomása, valamint "E" nyilatkozata alapján az elsőfokú bíróság a kölcsönszerződés létrejöttét megállapította.

A felek között nem volt vitatott az a tény, hogy a felperes a kölcsönszerződésben vállalt összeget II. r. alperes rendelkezésére bocsátotta.

A 2007. július 23-án kelt szerződés I/3. pontja több pontatlan megfogalmazást tartalmaz. A I/3. pont szerint a II. r. alperesnek nem a felperes, hanem a tulajdonosok nyújtottak tagi kölcsönt, a megállapodás keltekor ezek lejárt tartozások voltak és a megállapodás olyan tagi kölcsönökre vonatkozik, amelyeket 2006. június 10. napjától kezdődően több részletben bocsátottak II. r. alperes rendelkezésére.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint azonban a felperesnek tanúbizonyítással sikerült igazolni azt a tényt, hogy a 2007. július 23-án kelt szerződés I/3. és II/3. pontjával az I. r. alperes, a II. r. alperesnek a felperes felé fennálló 20 millió forint kölcsöntartozását vállalta át. Mind "B", mind "C", mind "D", illetőleg írásban ... is úgy nyilatkozott, hogy I. r. alperes tudomással bírt arról, hogy II. r. alperes a felperes felé tartozik, és a szerződés I/3. pontja ezen tartozás átvállalására vonatkozott. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta azt a körülményt, hogy ezen időszakban a többi tagnak a II. r. alperessel szemben nem volt tagi kölcsönkövetelése, tehát a tartozás átvállalás csak a felperes által nyújtott kölcsönre terjedhetett ki.

Nem fogadta el az elsőfokú bíróság az I.r. alperes azon védekezését, hogy I.r. alperes a teljesítést megtagadhatta, mivel a kölcsönnyújtásra vonatkozó okiratokat (a 2007. július 23-án kelt megállapodás I/3. pontjában írtak ellenére) nem vette át. Felperes nem tudta igazolni, hogy az I.r. alperes II.r. alperes tagjává válásakor a kölcsönökre vonatkozó iratok átadásra kerültek, azonban felperes jogi képviselője a pert megelőző levelezés során 2008. szeptember 5-én kelt levele mellékleteként a felperesi tagi kölcsönt igazoló iratokat I.r. alperesnek megküldte.

Az elsőfokú bíróság a megállapodás II/3. pontját úgy értelmezte, hogy az átvállalt tartozás megfizetésére rendelkezésre álló 180 nap elteltével a kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontja a kölcsönt igazoló iratok átvételének időpontja, tehát 2008. szeptember 9. napja.

Nem fogadta el az I.r. alperes azon védekezését sem, hogy az I.r. alperes a teljesítést abból az okból tagadhatja meg megállapodás III/5. pontja alapján, hogy a biogáz üzem működéséhez szükséges, a megállapodás 3. számú mellékletét képező üzleti tervben meghatározott mennyiségű alapanyagok rendelkezésre állását biztosító szerződések érvényesen nem jöttek létre.

Alperesek a 3. számú mellékletet nem tudták csatolni, így nem megállapítható, hogy mennyi az az alapanyag, amelynek rendelkezésre állása hiányában a teljesítést az I.r. alperes megtagadhatja. A tartozásátvállalást követően I.r. alperes technológiát váltott, amelyhez tartozó alapanyag-szükséglet is módosult, így a körülmények változása miatt sem hivatkozhat I.r. alperes a megtagadási jog fennálltára.

Az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a tagi kölcsön visszafizetése felperes részére nem történt meg. Felperes fia tagi kölcsön visszafizetése címén 12.590.000,- forinttal

magasabb összeget vett át II.r. alperestől, mint amennyit - igazolható módon - kölcsönadott, azonban ezen összegek a felperesi követelés teljesítéseként nem számolhatók el.

Alperes azon védekezését, hogy a tulajdonosok, mint egyetemleges jogosultak, - köztük **"B"** - részére történt törlesztés a felperes követelését csökkenti, az elsőfokú bíróság nem fogadta el.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 332. §. (1), (2) és a Ptk. 523. §. alapján kötelezte I.r. alperest, az elsődleges kereseti kérelemben írt összegű kölcsöntartozás felperes részére való visszafizetésére.

Az ítélet ellen I.r. alperes élt fellebbezéssel, annak megváltoztatását és az kereseti kérelem elutasítását kérve. Állította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást tévesen állapította meg, abból megalapozatlan jogi következtetést vont le. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárási szabályokat is megsértett.

I.r. alperes ismételten hivatkozott arra, hogy a megállapodás I/3. és II/3. pontjaiban foglaltak szerint a tagi kölcsönökre vonatkozó iratokat az I.r. alperes nem vette át, illet felperesek jogi képviselője sem küldött részére. Ezen iratok szerződéskötéstől számított 180 napon belüli megküldése a kifizetés feltétele volt, amely ekként nem teljesült.

Hivatkozott arra, hogy a kifizetést az I.r. alperes azért is megtagadhatta, mivel az alapanyagokat biztosító beszállítói szerződések nem jöttek létre. A felperes szerint ez 28.000 tonna / év mennyiség volt és maga **"B"** is akként nyilatkozott, hogy mindösszesen 26.000 tonna / év alapanyagra kötöttek beszállítói szerződéseket.

Kiemelte, hogy 2006. március 21-én kelt tagi kölcsönszerződés nem teljes bizonyító erejű magánokirat, mivel azt II.r. alperes cégszerűen nem írta alá. A szerződésben a felek feltüntetése is ellentmondásos.

Rámutatott, hogy a 2007. július 23-i szerződés I/3. pontja az átvállalt tartozást le nem járt követelésként, és nem a felperes, hanem a tulajdonosok felé fennálló tartozásként jelöli meg, azok keletkezését 2006. június 10. utáni időpontra tették. Az átvállalt tartozás nem azonosítható a 2006. március 21-én kelt tagi kölcsönszerződés alapján teljesített felperesi kifizetésekkel.

2007. július 23-i megállapodásból az következik, hogy a kölcsönkövetelés a tulajdonosokként megjelölt személyeket illeti egyetemlegesen. Ebből következően II.r. alperes jogszerűen teljesített **"B"**, mint tulajdonos felé, így ez levonandó a felperesi követelésből.

Hivatkozott arra is, hogy azt az ingatlan, amelynek megszerzéséhez a felperes a kölcsönt nyújtotta, 2007. áprilisában a felperes családi vállalkozása alacsony áron megvásárolta. A II.r. alpereshez befolyt vételárat pedig a **"B"**, a II.r. alperes akkori ügyvezetője tagi kölcsön visszafizetése jogcímén felvette.

Az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 206. §. (1) és 207. §. (1) bekezdését. II.r. alperessel szemben nem rendelkezett a kereset elutasításáról és nem marasztalta a felperest perköltségben.

I.r. alperes a fellebbezést azzal egészítette ki, hogy 2007. november 15-én az "F" Zrt-vel kötött hitelszerződés 14.1.e. pontjában a felperes is akként nyilatkozott, hogy „a hitel felvevő kötelezettségei a bankot követő rangsorban kerülnek kielégítésre”. Ebből következően felperes sem igényelheti a banki követelés kielégítését megelőzően az általa nyújtott tagi kölcsön visszafizetését.

Az ítélet ellen II.r. alperes is fellebbezést terjesztett elő. Figyelemmel arra, hogy felperessel szemben pernyertes lett, így ügyvédi munkadíjat tartalmazó 1.000.000,- forint perköltség megállapítását kérte. Támadta az ítélet indokolását, kérte a tényállást az I.r. alperes által benyújtott fellebbezésben írtak szerint megváltoztatni.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet, csatlakozó fellebbezést és igazolási kérelmet terjesztett elő. Kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását. Hangsúlyozta, hogy az I.r. alperes fellebbezésének kiegészítése a Pp. 235. §-ban írtakba ütközik. Kiemelte, hogy az alperesek ugyanazon jogi képviselővel járnak el, így perköltségre a II.r. alperes nem jogosult. Sérrelmezte, hogy az elsőfokú ítéletben az ügyleti kamat nem különül el a késedelmi kamattól. Az I.r. alperes a kölcsön rendelkezésre bocsátásától ügyleti kamatot, a késedelemről pedig vegyes kamatot köteles fizetni. Amennyiben fellebbezési ellenkérelemként nem figyelembe vehető, úgy beadványát csatlakozó fellebbezésnek kérte tekinteni.

A Győri Ítéltábla Gf.IV.20.381/2010/7/II. számú végzésével a felperes igazolási kérelmét és csatlakozó fellebbezését elutasította.

A fellebbezés megalapozott.

Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta, a bizonyítékokat a Pp. 206. §-ban írtaknak megfelelően, okszerűen értékelve helyes tényállást állapított meg, amelyből levont jogi következtetései azonban nem helytállóak.

Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság megállapításával, miszerint a felperes és a II.r. alperes között 2006. március 21-én kölcsönszerződés jött létre, amely alapján a felperes 20 millió forint összeget bocsátott II.r. alperes rendelkezésére a szerződés 2. és 3. pontjában meghatározott kamatfizetési feltételek mellett.

A kölcsönszerződés létrejöttét nemcsak a II.r. alperes kisebbségi tulajdonosainak tanúvallomásai erősítették meg, hanem ezt támasztják alá a 2008. augusztus 28-án, a 2008. szeptember 17-én és a 2008. szeptember 3. napján kelt iratok is.

A kölcsön biztosítása nem a II.r. alperes tulajdonosai, hanem közvetlenül a II.r. alperes részére történt. Ezt támasztja alá az is, hogy a szerződés 4. pontjában meghatározott biztosítékokat a kölcsön fedezetül II.r. alperes ajánlotta fel.

Azt azonban tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy I.r. alperes a 2007. július 23-án kelt szerződés I/3. pontjával, illetőleg a II/3. pontjával II.r. alperes felperes felé fennálló tartozását átvállalta.

A 2007. július 23-án kelt szerződés hivatkozott pontjai a tulajdonosok felé fennálló olyan tartozások átvállalására vonatkoznak, melyek az átvállalás időpontjában le nem járt tartozások voltak és amelyeket a tulajdonosok 2006. június 10. napjától kezdődően bocsátottak az II.r. alperes rendelkezésére. Ezzel szemben felperes a tagi kölcsönt 2006. március 23-án, illetőleg 2006. április 11-én nyújtotta II.r. alperes részére akként, hogy a II.r. alperes által vásárolt ingatlan vételárát részben teljesítette. A 2007. július 23. napján kelt szerződés aláírásakor pedig a felperes által nyújtott kölcsön a 2006. március 21-én kelt szerződés 2. és 3. pontjai értelmében lejárt követelés volt.

Az elsőfokú bíróság **"B"**, **"C"**, ... és **"D"** vallomásai alapján azt a következtetést vonta le, hogy az I.r. alperes tartozásátvállalása azért terjed ki a felperes által nyújtott tagi kölcsönre, mivel ebben az időszakban a II.r. alperesnek csak a felperes felé állt fenn tartozása tagi kölcsön címén.

"B" tanúvallomása, amely szerint ebben az időszakban csak a felperesnek volt II.r. alperessel szemben tagi kölcsönkövetelése, illetőleg **"C"** ezen állítást alátámasztó vallomása azért sem fogadható el, mivel **"B"** maga sem vitatta azt, hogy az I-II.r. alperesek közti megállapodás létrejöttét követően tagi kölcsön visszafizetése jogcímén 4.500.000,- forint összeget vett fel a II.r. alperestől. Egyidejűleg mindketten úgy nyilatkoztak, hogy a II.r. alperes működését **"B"**, illetőleg **"C"** finanszírozta akként, hogy az általuk II.r. alperes rendelkezésére bocsátott több millió forintos összegek II.r. alperes könyvelésében tagi kölcsönként nem, vagy nem teljes összegben kerültek feltüntetésre. Abból, hogy **"B"**nak és **"C"**nek nyilatkozatuk megtételekor tagi kölcsönkövetelése nem állt fenn II.r. alperessel szemben, nem következik, hogy a tartozásátvállalás időpontjában sem állt fenn követelésük. Az a tény, hogy a tartozásátvállalásban szereplő 15 %-os késedelmi kamat eltér a felperes által nyújtott kölcsönszerződés alapján kikötött kamattól, azt erősíti meg, hogy I.r. alperes nem a felperes által nyújtott tagi kölcsönt vállalta át.

A Ptk. 207. §. (1) bekezdése értelmében a szerződéses nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett. Amennyiben az I.r. alperes tartozásátvállalása csak és kizárólag a felperes által nyújtott kölcsönre vonatkozott volna, vagy arra is kiterjedt volna, úgy nem volt akadálya annak, hogy az alperesek a felperes által nyújtott tagi kölcsönt egyértelműen meghatározzák a 2007. július 23-án kelt szerződésben.

A felperes akként nyilatkozott (15. számú jegyzőkönyv 3. oldal), hogy az általa nyújtott kölcsön I.r. alperes általi átvállalását nem az I.r. alperes, hanem **"B"** és **"C"** erősítették meg, és nem a szerződés aláírásakor, hanem a II.r. alperes átvilágítása során. A II.r. alperes átvilágítását végző **"G"-nek** nem volt tudomása a II.r. alperesnek felperes felé fennálló 20 millió forint összegű tagi hitel tartozásáról. Tagi hitelre vonatkozó pontos iratokat nem

vettek át. Állítása szerint I.r. alperesnek csak arról volt tudomása, hogy a II.r. alperesnek tagi kölcsöntartozásai állnak fenn, de azok összege és jogosultak személyére vonatkozóan információval nem rendelkeztek.

Az ellentmondó tanúvallomások alapján - szemben a 2007. július 23-án kelt megállapodás I/3. és II/3. pontjaiban foglaltakkal - ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg az a körülmény, hogy a fenti szerződési pontokban I.r. alperes által átvállalt tartozások azonosak volnának a II.r. alperesnek felperes felé fennálló tartozásával, illetőleg az sem, hogy az átvállalt tartozásba a felperes felé fennálló tartozás beleértendő volna.

Erre tekintettel az ítéltábla a felperes I.r. alperessel szemben előterjesztett elsődleges kereseti kérelmét elutasította.

Az I.r. alperes fellebbezésének kiegészítésében hivatkozott új tényállítás és az erre vonatkozóan csatolt okirat a másodfokú eljárásban nem vehető figyelembe, mert ezeknek a fellebbezés eljárásban történő értékelése a Pp. 235. §. (1) bekezdésébe ütközne.

Az elsődleges kereseti kérelem fentiekben indokolt elutasítása miatt szükséges volt a másodlagos kereseti kérelem elbírálása, amelyet a másodfokú bíróság megalapozottnak ítélt.

A már kifejtettek szerint ugyanis mind a 2006. március 21-én kelt - ugyan nem teljes bizonyítóerejű - okirat, mind pedig a kisebbségi tulajdonosok tanúvallomásai egyértelműen alátámasztják, hogy a felperes és II.r. alperes között kölcsönszerződés jött létre, amelyre tekintettel a Ptk. 523. §. (1) bekezdése alapján a II.r. alperes köteles a felperes részére a kölcsönvett összeget, annak szerződésben kikötött kamataival együtt visszafizetni.

A szerződés 2. és 3. pontjai értelmében a kikötött ügyleti kamat havi 2 % 6 hónapon keresztül, ezt követően pedig az ügyleti és késedelmi kamat együttes összege havi 4 %. A késedelembe esést a szerződés 3. pontja 6 hónap elteltével állapítja meg.

A kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontja a 2006. március 21-én kelt szerződés 6. pontja szerint az aláírás dátuma.

A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján megváltoztatta, a kereseti kérelmet I.r. alperessel szemben elutasította, a másodlagos kereseti kérelemnek pedig a II.r. alperes vonatkozásában helyt adott.

Az I.r. alperes fellebbezése eredményre vezetett, így a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján köteles a felperes a lerótt 900.000,- forint fellebbezési illetékből és 1.000.000,- forint összegű ügyvédi munkadíjból álló, összesen 1.900.000,- forint összegű perköltség I.r. alperes részére való megfizetésére. II.r. alperes a felperessel szemben pervesztes lett, az indokolás megváltoztatására, az elsőfokú perköltségre vonatkozó fellebbezése nem vezetett eredményre, így köteles megfizetni a felperes részére 900.000,- forint lerótt elsőfokú eljárási illetékből 166.000,- forint összegű - felperes által előlegezett - szakértői díjból és bruttó 1.000.000,- forint összegű első- és másodfokú ügyvédi munkadíjból álló, összesen 2.066.000,- forint összegű perköltséget.

Az ügyvédi munkadíjak megállapításáról a bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3.§. (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján határozott.

Győr, 2011. június 23. napján

Dr. Zámbó Tamás sk.	Dr. Menyhárdné dr. Sarmon Hedvig sk.	Dr. Maurer Ádám sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: